

РЕШЕНИЕ

№ 701

гр. София, 20.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 11-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на шести ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Бистра Николова

Членове: Тодор Тодоров
Милен Василев

при участието на секретаря Росица Й. Вьонг
като разгледа докладваното от Бистра Николова Въззивно търговско дело № 20231001000721 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение № 41 от 29.05.2023 г., постановено по т.д. № 118/2022 г. по описа на Окръжен съд – Враца е отхвърлен предявения от „А. Д. А.Д.“ ЕООД в несъстоятелност, ЕИК 106625166, със седалище и адрес на управление: гр. Враца 3000, ул. „Васил Кънчов“, източна промишлена зона, представлявано от управителя А. Д. Д. срещу „Обединена българска банка“ АД, с ЕИК 000694959, с адрес: гр. София, р-н Триадница, п.к. 1463, бул. Витоша № 89Б, представлявана заедно от всеки двама от изпълнителните директори: С. Г., Т. М., И. М., Д. С., Т. И. и Л. Р., иск за признаване за установено несъществуването на вземане на „Обединена българска банка“ АД, в размер на законната лихва върху главницата от 64 586,92 лева, за периода от 05.02.2019 г. до 03.12.2021 г., включено в списък на предявени приети вземания, обявен в търговския регистър под № 20220531121241, като неоснователен. Със същото решение „А. Д. А.Д.“ ЕООД в несъстоятелност, е осъден на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК да заплати на „Обединена българска банка“ АД, сумата от 150, 00 лв., представляваща разноски по делото и на ОС - Враца сумата от 185, 33 лв., представляваща държавна такса. Решението е постановено при участие на синдика на „А. Д. А.Д.“ ЕООД в несъстоятелност А. Г. К., на основание чл. 694, ал. 4 от ТЗ.

Недоволен от горното решение е останал ищецът в първоинстанционното производство „А. Д. А.Д.“ ЕООД в несъстоятелност, който го обжалва в срок с оплаквания за неправилност, поради нарушение на материалния закон, съществени нарушения на съдопроизводствените правила и необоснованост. Въззивникът навежда доводи за необоснованост на извода на съда, че предявеното с молба от 02.12.2021г. вземане за законна лихва на „Обединена българска банка“ АД, представлява вземане по чл. 688, ал. 3 от ТЗ и че по отношение на него не е изтекла погасителна давност. Въззивникът твърди, че с предявяването по реда на чл. 688, ал. 3 от ТЗ на вземането за законна лихва върху главницата по Договор за банков кредит „Малки и средни предприятия“ № MS08-

00017/07.07.2008г., банката се е опитала да коригира свой процесуален пропуск и да заобиколи закона, предявявайки вземане за мораторни лихви след изтичане на сроковете по чл. 685, ал. 1 и по чл. 688, ал. 1 от ТЗ. Твърди, че този пропуск има погасителен ефект и това е опит на банката за „ново“ предявяване на едно вече погасено нейно вземане. Излага, че безспорно установено по делото е, че предявяването на вземането за мораторна лихва върху главницата, дължима за периода от 05.02.2019г. до 03.12.2021г. от „Обединена българска банка“ АД, е извършено едва след одобряването на сметката за разпределение. Сочи, че вземането за мораторна лихва не може да бъде предявявано по реда на чл. 688, ал. 3 от ТЗ, тъй като последното е възникнало в момента, в който е настъпило просрочие върху главницата, съответно последното е възникнало преди датата на откриване на производството несъстоятелност на „А. Д. А.Д.“ ЕООД . Твърди, че първоинстанционния съд необосновано е достигнал до извод, че по отношение на процесното вземане за законна лихва не е изтекла погасителната давност, която съобразно разпоредбата на чл. 111, б. „в“ от ЗЗД е тригодишна. По отношение на това възражение, въззивникът поддържа, че вземането за мораторна лихва върху главницата възниква от момента на падежа, респективно от датата, на която е настъпило просрочие в изплащането на главницата, а именно през месец август 2014 г. Пзовава се на разпоредбата на чл. 739, ал. 1 от ТЗ, с доводи, че процесното вземане за законна лихва върху главницата за периода след 05.02.2019г. не е било предявено в сроковете по чл. 685, ал. 1 и по чл. 688, ал. 1 от ТЗ и е погасено по смисъла на посочената разпоредба. Поддържа че ответникът „Обединена българска банка“ АД, е представяван в производството пред първоинстанционния съд от лице, което няма представителна власт. Моли съда да отмени обжалваното решение и да уважи предявения иск.

Въззиваемият „Обединена българска банка“ АД изразява становище за неоснователност на въззивната жалба. Твърди, че решението е постановено при правилно изяснена фактическа обстановка и приложение на относимите материалноправни и процесуални разпоредби. Соци, че има качеството на кредитор на длъжника с вземания, включени в одобрения списък на приетите вземания. Излага, че процесното вземане за мораторна лихва върху главницата от 64 586,92 лева, дължима по договор за банков кредит, начислено за периода 05.02.2019 г. до 03.12.2021 г. е включено в списъка на приетите вземания , съставен от синдика по реда на чл. 688 ал. 3 от ТЗ и одобрен от съда по несъстоятелността. Соци, че вземането не е предявено с първоначалната молба за предявяване на вземания, но предвид неговото естество липсва пречка същото да бъде предявено впоследствие. Поддържа, че акцесорният характер на вземането не сочи на извод за неговото възникване преди датата на решението за откриване на производство по несъстоятелност, както и , че същото е възникнало валидно и не погасено по давност. Моли съда да потвърди обжалваното решение.

Синдикът на „А. Д. А.Д.“ ЕООД /н./, А. Г. К., не изпразва становище по въззивната жалба.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът приема за установено следното:

Производството пред първоинстанционния съд е образувано по искова молба, предявена от „А. Д. А.Д.“ ЕООД , в несъстоятелност срещу „Обединена българска банка“ АД за признаване за установено по отношение на ответника, че вземането му спрямо ищеца в размер на законната лихва върху главницата от 64 586,92 лева, дължима за периода за периода от 05.02.2019 г. до 03.12.2021 г., включено в допълнителния списък на приетите в производството по несъстоятелност вземания по чл. 688, ал. 3 от ТЗ, обявен в търговския регистър под № 20220531121241 е несъществуващо .

Между страните не се спори, а и от представените по делото доказателства и справка в търговския регистър се установява, че с молба от 04.02.2019 г. кредиторът „Обединена българска банка“ АД е предявил пред съда по несъстоятелността свои вземания срещу

длъжника „А. Д. А.Д.“ ЕООД, както следва: 33 022,77 евро – главница, представляваща незаплатено задължение по договор за банков кредит "Малки и средни предприятия № MS08-00017/07.07.2008г., сключен между длъжника и кредитодателя "Стопанска и инвестиционна банка" АД, на когото кредиторът се явява правопреемник, 18 468,33 евро - договорни и наказателни лихви, дължими за периода от 28.08.2014 г. до 04.02.2019 г. и разноски за подновяване на вписвания на особени залози в размер на 332 лева. Така предявените вземания са включени в изготвения от синдика и одобрен от съда по несъстоятелността списък на приетите вземания по чл. 686, ал. 1 ТЗ, в своята левова равностойност.

В изготвената и обявена на 21.07.2021 г. в търговския регистър от синдика частична сметка за разпределение, е предвидено пълно удовлетворяване на вземанията на „Обединена българска банка“ АД. По възражение на Национална агенция за приходите с определение № 260584/24.11.2021 г., съдът по несъстоятелността е внесъл изменение в частичната сметка за разпределение, като сумата 11 284,77 лева, предвидена за удовлетворяване на вземанията на „Обединена българска банка“ АД за договорни и наказателни лихви е отнесена за удовлетворяване на публични вземания на Държавата. В останалата си част сметката за разпределение е одобрена без корекции.

С молба с вх. № 266082/02.12.2021г., кредиторът „Обединена българска банка“ АД, е предявил ново вземане за мораторна лихва върху главницата от 64 586,92 лева, дължима за периода от 05.02.2019 г. до окончателното ѝ изплащане. Така предявеното вземане е включено в изготвения от синдика допълнителен списък на приетите вземания по чл. 688 ал.3 от ТЗ, обявен в търговския регистър № 20220531121241 на 31.05.2022 г. В срока по чл. 690 от ТЗ срещу така изготвения списък, е депозирано възражение от длъжника А. Д. А.Д.“ ЕООД.

С определение от 08.07.2022 г., постановено по т. дело № 142/2018 г. на ОС – Враца е изменен съставения от синдика на „А. Д. А.Д.“ ЕООД в несъстоятелност, списък по чл. 688, ал. 3 ТЗ на приетите вземания, обявен в търговския регистър под № 20220531121241 на 31.05.2022 г., като е постановено вземането на „Обединена българска банка“ АД за мораторна лихва върху главницата от 64 586,92 лева да се счита прието за периода от 05.02.2019 г. до 03.12.2021 г., като списъкът е одобрен в останалата си част без изменения.

С оглед на горната фактическа установеност основното спорно обстоятелство пред настоящата инстанция е подлежи ли процесното вземане на удовлетворяване в производството по несъстоятелност спрямо длъжника, предвид доводите на последния за недопустимост на предявяването му по реда на чл. 688 ал. 3 от ТЗ, в съотношение на евентуалност за погасяване на вземането по давност на основание чл. 111 от ЗЗД и поради непредявяването му в производството по несъстоятелност - чл. 739 ал.1 от ТЗ.

Предмет на преценка в настоящото производство е съществуването на вземане на „Обединена българска банка“ АД, предявено с молба вх. № 266082/02.12.2021г., а именно за законна лихва върху главницата от 64 586,92 лева, дължимо за периода от 05.02.2019 г. - датата на предаване на вземането за главница в производството по несъстоятелност до 03.12.2021г. - датата на удовлетворяване на вземането за главница на кредитора по силата на одобрената частична сметка за разпределение в производството по несъстоятелност.

Съгласно разпоредбата на чл. 688, ал. 3 от ТЗ, вземания, неплатени на падежа и възникнали след датата на откриване на производство по несъстоятелност до утвърждаване на оздравителен план, се предявяват по реда на тази глава като за тях синдикът съставя допълнителен списък. Тази законова разпоредба е абсолютно неприложима към процесното вземане и към процесното производство по несъстоятелност, тъй като в същото не е предлаган, приеман нито утвърждаван оздравителен план. Горното се установява от мотивите на обявеното в търговския регистър решение 08.10.2019 г. по т.дело № 142/2018 г. на Окръжен съд Враца с което длъжникът е обявен в несъстоятелност. В същото е

направена изричната констатация, че към датата на постановяване на това решение срокът за предлагане на оздравителен план е изтекъл, но никое от легитимираните лица не е предложило оздравителен план.

Вън от горното, процесното вземане не е възникнало след датата на решението за откриване на производство по несъстоятелност, поради което за синдика не е възникнало правомощие да съставя и одобрява подобен списък в търговския регистър, респективно за съда по несъстоятелността не е възникнало задължение да се произнася по одобряването на подобен списък. Списъкът по чл. 688 ал. 3 от ТЗ се съставя към датата на утвърждаване на оздравителен план и има за цел да снабди кредиторите, чийто вземания са възникнали след датата на решението за откриване на производство по несъстоятелност, останали неплатени на падежа и необхванати от оздравителния план с изпълнителен лист, за да не останат същите неудовлетворени и за да бъдат гарантирани правата на тези кредитори / чл. 707 ал.4 от ТЗ/. Подобна хипотеза не е възникнала в хода на конкретното производство по несъстоятелност, поради което и съставянето на списък по чл. 688 ал.3 от ТЗ е недопустимо.

Предявеното с молбата на „Обединена българска банка“ АД вземане е по естеството си част от вземане за обезщетение за забавено плащане на главно вземане, което е предявено с молба на кредитора от 04.02.2019 г., прието е и е удовлетворено в производството по несъстоятелност. Видно от доказателствата по делото, вземането за главница, представляващо незаплатено задължение по договор за банков кредит е възникнало преди датата на решението за откриване на производство по несъстоятелност. Обстоятелството, че вземането за главница е с падеж преди тази дата обосновава извода, че акцесорното вземане на мораторна лихва също е възникнало преди датата на решението за откриване на производство по несъстоятелност. Вземането за мораторна лихва / обезщетение за забавено плащане на главницата/, дължимо за периода от датата на предявяване на вземането за главница до датата на неговото реално удовлетворяване е част от общото обезщетение за забавено плащане на главницата, поради което същото е несъмнено е възникнало преди датата на решението за откриване на производство по несъстоятелност. Обстоятелството, че към датата на предявяването на вземането за главницата същото е било с неуточнен размер и период на начисляване /предвид неизвестността на датата на погасяване на вземането за главница/ не може да промени горния извод, тъй като законът релевира като предпоставка за сроковете за предявяване единствено датата на възникване на вземането, а не неговата изискуемост или ликвидност. С оглед на изложеното настоящата инстанция намира, че вземането е предявено в извън установените от разпоредбите на чл. 685 и чл. 688 ал. 1 от ТЗ срокове, а включването му от синдика в списъка по чл. 688 ал.3 от ТЗ е осъществено в нарушение на закона.

Горният извод е достатъчен за да обоснове отмяна на обжалваното решение и уважаване на предявени иск, поради което произнасянето по наведените в съотношение на евентуалност възражения за погасяване на вземането по давност е безпредметно.

Възражението на въззивника за погасяване на вземането на основание чл. 739, ал. 1 от ТЗ е преждевременно наведено. Погасяването, основано на цитираната разпоредба настъпва в резултат само и единствено от постановяване на решение за прекратяване на производството по несъстоятелност в някоя от хипотезите на чл. 735 ал.1 от ТЗ, каквото все още не е постановено. Същото би могло да послужи като защитно средство в друг евентуален бъдещ процес, но не и в производството по чл. 694 от ТЗ, което има за предмет именно установяване на вземанията, подлежащи на удовлетворяване в производството по несъстоятелност.

Поради несъвпадение на фактическите и правни констатации на двете инстанции, обжалваното решение следва да бъде отменено, а предявения иск- уважен.

На основание чл. 78 ал.1 от ТЗ въззиваемият следва да заплати на въззивника направените за водене на първоинстанционното производство разноски в размер на 1000

лева .

На основание чл. 694, ал. 7 ТЗ въззиваемият следва да заплати по сметка на София държавна такса за въззивното производство в размер на 92,66 лева и държавна такса за първоинстанционното производство в размер на 185,32 лева.

Водим от гореизложеното, съдът,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 41 от 29.05.2023 г., постановено по т.дело № 118/2022г. по описа на Окръжен съд – Враца и вместо него ПОСТАНОВВА:

ПРИЕМА ЗА УСТНОВЕНО по отношение на Обединена българска банка“ АД , с ЕИК 000694959 че включеното в списъка на приетите вземания в производството по несъстоятелност спрямо „А. Д. А.Д.“ ЕООД , ЕИК 106625166, обявен в търговския регистър под № 20220531121241, представляващо мораторна лихва върху главница от 64 586,92 лева, дължима за периода от 05.02.2019 г. до 03.12.2021 г., е несъществуващо.

ОСЪЖДА Обединена българска банка“ АД с ЕИК 000694959, да заплати на „А. Д. А.Д.“ ЕООД /н./, ЕИК 106625166 направените за водене на първоинстанционното производство разноски в размер на 1000 лева.

ОСЪЖДА Обединена българска банка“ АД с ЕИК 000694959 да заплати по сметка на Софийски апелативен съд държавна такса за въззивното производство в размер на 92,66 лева и държавна такса за първоинстанционното производство в размер на 185,32 лева.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на А. Г. К. в качеството му на синдик на „А. Д. А.Д.“ ЕООД в несъстоятелност.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в едномесечен срок от връчването му на страните при условията на чл. 280 ГПК пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____